

Multikulturní soužití

VY_32_INOVACE_06_112

Projekt MŠMT	EU peníze středním školám
Název projektu školy	ICT do života školy
Registrační číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0771
Šablona	III/2
Sada	06
Anotace	Multikulturní soužití
Klíčová slova	Rasy, rasová teorie, etnika, národy, národnosti
Předmět	Občanská nauka
Autor, spoluautor	Jiří Černý
Jazyk	Čeština
Druh učebního materiálu	Výklad
Potřebné pomůcky	PC, dataprojektor
Druh interaktivity	Výklad pomocí prezentace
Stupeň a typ vzdělávání	Střední škola
Cílová skupina	2. ročník, žáci 16 – 17 let, Mechanik opravář (obory H)
Speciální vzdělávací potřeby	ne
Zdroje	viz poslední strana nebo SŠST Ústí nad Labem, Čelakovského 5

MULTIKULTURNÍ SOUŽITÍ

RASY, ETNIKA, NÁRODY A NÁRODNOSTI

Začněme tím nejdůležitějším, a povězte si, co to je rasa.

Možná bude výstižnější označení

LIDSKÁ RASA

Lidská rasa je skupina lidí, kterou spojuje dlouhodobý společný vývoj, v jehož průběhu se vlivem rozdílného prostředí vytvořily shodné morfologické a fyziologické znaky (barva pleti, barva a tvar vlasů, očí, rysy tváře, tvar lebky, nosu, atd.).

Tradiční rasová teorie nikdy nedospěla ke shodě o počtu ras, udává se obvykle mezi dvěma až dvanácti rasami. Často se udává tři až pět ras.

Dostáváme se k velmi důležitému tématu. V minulosti již o něm bylo hodně věcí napsáno. Také se kvůli němu mnohokrát v dějinách krvavě bojovalo. Zkusme si teď vysvětlit proč a hlavně, zkusme tomuto tématu opravdu porozumět. V současném světě se totiž určitě multikulturnímu soužití nevyhneme...

V roce 2006 bylo prokázáno, že lidé jsou mnohem odlišnější od šimpanzů, než se dříve myslelo (místo 99% je to jen 96%), ale že i jednotlivé lidské rasy jsou si mnohem vzdálenější. K těmto závěrům došel britsko-americký tým, vedený britským genetikem Mathewem Hurlesem. Tým analyzoval vzorky DNA od 270 lidí negroidní, europoidní a mongoloidní rasy a zjistil mezi nimi významné rozdíly. Variabilita genetické informace vykazuje rozdíly až 12%. Tato variabilita je i příčinou různé náchylnosti k nemocem, projevující se u odlišných etnik, i různé reakce organismu na podávané léky.

OBVYKLE UDÁVANÉ RASY JSOU

europoidní neboli bílá

mongoloidní neboli žlutá

 negroidní neboli černá...

... a australoidní

Jako **rasismus** se označují ideologie, které z příslušnosti k rase odvozují politické důsledky, nejčastěji ve smyslu, že některé lidské rasy jsou hodnotnější než jiné a mají právo či povinnost „méněcenné“ rasy ovládat či dokonce jejich příslušníky hubit.

Rasismus založený na údajně vědeckých teoriích byl populární v 19. a první polovině 20. století, zdiskreditoval se však zejména v podobě nacistické ideologie. Dnes je obvykle považován za nevědecký, nesprávný a nemorální, v řadě států včetně České republiky je hlásání rasové nenávisti dokonce trestným činem.

...NEZAPOMEŇTE
NA MÍŠENCE !!!

!!! MÍŠENCE !!!
...NEZAPOMEŇTE

MESTIC

europoidní a mongoloidní

MULAT

europoidní a negroidní

ZAMBO

negroidní a mongoloidní

ETNIKA

O tématu etnik jsme se již zlehka otřeli v kapitole pojednávající o společnosti, kde jsme se však pouze seznámili se stavem etnik v naší zemi. Co to ale **etnikum** vůbec je?

A ocitli jsme se u pojmu národ, kde je to trošičku složitější...

NÁROD

Jak je tomu ale s národností?

Obecně je možno říct, že význam pojmu národnost je složité definovat. Měnil se v průběhu dějin a je různý i zeměpisně.

Někdy se národnost určuje podle státu nebo oblasti, kde se člověk narodil nebo prožil dětství, podle původu předků, zejména matky, nebo podle kultury, kterou si člověk osvojil a se kterou se ztotožňuje. Národnost člověka se může změnit v průběhu života, zejména když žije v jiném národnostním prostředí, než ve kterém vyrůstal.

Národnost je příslušnost osoby k určitému národu, přičemž národ se chápe jako společenství, na jehož utváření mají největší vliv společné dějiny, společná kultura a společné území a jehož členové mají také povědomí sounáležitosti s tímto společenstvím.

Etnikum je skupina jedinců, kteří se od jiných skupin odlišují svou etnicitou neboli souhrnem faktorů kulturních, rasových, teritoriálních a jazykových, dále pak svou historií, sebepojetím, vědomím společného původu a také tím, že jsou jako etnicky odlišní vnímáni druhými. Někdy se pojem etnikum používá též ve významu národní menšiny, jejichž kultura se liší od kultury většinové, ale etnikum není nutně totožné s národem. Na rozdíl od rasy příslušníci etnika nemají takové fyzické znaky, kterými by se výrazně lišili od příslušníků většiny. Důležitější je spíše odlišnost hodnot, norem, chování a jazyka.

je společenství lidí, kteří se hlásí ke stejné národnosti. Přesná a všeobecně uznávaná definice pojmu národ neexistuje. Tímto pojmem se v různých zemích a jazycích odlišují zcela rozdílné sociální organismy. Rozlišuje se tak zejména mezi politickým a etnickým národem.

Národní příslušnost je formována na základě působení různých faktorů, především geografických a jazykových, ale také politických, ekonomických a náboženských. Příslušníky národa většinou spojuje společná kultura, historie a jazyk, často i hospodářský život a obývané území.

Národní příslušnost čili národnost lze dle konstruktivistického přístupu určit jen na základě proklamace jedinců (k jakému národu se hlásí). Často je však národnost přiřazována i dle objektivních kritérií - nejčastěji kombinace jazyka a státní příslušnosti.

Zkus svými slovy vysvětlit pojem lidská rasa...

Společně jsme si povídali, kolik známe lidských ras. Pamatuješ si o kolika základních jsme společně hovořili?

Existují také křížené lidské rasy? Samozřejmě že ano. Dokážeš je vyjmenovat a říci, kterým křížením ras vznikly?

Společně jsme si říkali, že vysvětlit pojem národ není úplně jednoduché, ale za zkoušku to stojí. Nějak se to přeci musí nechat vysvětlit... :-)

Obrazový materiál je majetkem autora a pochází z jeho vlastního archivu.